

Programmet af 1909, hedder det, at Venstre vil lige Skat paa lige Jord — er det ikke det, man almindelig kalder Grundskyld? Og i samme Program hedder det, at Venstre ogsaa vil Grundværdistigningsskat. Der er altsaa en hel Række Punkter, hvor jeg til min store Glæde tror, der er gode Muligheder for et fortræffeligt Samarbejde mellem tre demokratiske Partier her i Salen, hvis det da er Mening, at Venstre, ligesom vi, ønsker at fremme sit eget Program. Der er betydningsfulde Linier deri, som ganske falder sammen med vore, og jeg ved jo — jeg har færdedes saa meget ude i Landet —, at der i Venstrekredse er mange, som langt foretrækker et Samarbejde med Socialdemokratiet frem for det, der har været hidtil med det konservative Folkeparti. Og nu Militærspørgsmaalet, det er ganske vist ikke nævnt i de Programpunkter her, det er forklarligt, at det er gledet lidt ud netop i de Aar, paa Grund af Venstres Holdning hertil, men Militærspørgsmaalet lever jo alligevel ude i Venstrekredse, og der er ingen Tvivl om, at store Dele af Befolkningen gerne saa, at man samarbejdede med det Formaal virkelig at løse Militærspørgsmaalet — hvad der var en fælles demokratisk Anskuelse i gamle Dage — i Overensstemmelse med demokratiske Anskuelser, det vil sige at bringe det ned til ikke at være egnet til krigsmæssige Opgaver.

Jeg forbavsedes unægtelig over at høre det ærede Medlem Hr. N. Neergaard udtale, at Socialdemokratiet stiler mod at nedsætte Landets Stilling og Anseelse uadtil; navnlig naar jeg tænker tilbage paa de Aar, der er svundet, forbavses jeg over at høre denne Udtalelse fra den Lejr, hvor man havde en Justitsminister, der mere end nogen anden har kastet Vanære over det danske Land, og fra den Side, hvor man beskytter den Kapitalisme, der skaffede os Skandalerne med Landmandsbanken og det Transatlantiske Kompagni. Jeg har ogsaa færdedes ude i Verden her og dér, og jeg har i Udlandet hørt mange tale om os med disse Begivenheder som Baggrund, og det var saa vist ikke Anseelse, disse Begivenheder i den senere Tid med Landmandsbanken og det Transatlantiske Kompagni o. s. v. indbragte os; lige saa lidt som Alberti bragte os Anseelse, lige saa lidt gjorde Glückstadt, da det først blev klart, hvad der skete. Jeg tror derimod, at vi ved at føre en ærlig demokratisk Politik og ved at bevæge os fremad med det Formaal at højne vort Lands Kultur er i Stand til ganske anderledes at skabe Anseelse for vort Land end ved at opret-

holde et Militærvesen, der tynger Landet og samtidig er temmelig værdiløst overfor Udlandet. Ved at stille os ærligt ogsaa i vor Militærpolitik har jeg det Haab, at vi maaske er i Stand til at oprette noget af den Skade, som paa anden Maade er paaført vort Land. Jeg tror langt fra som det ærede Medlem, at vi ved at handle saaledes forringer vort Lands Anseelse eller nedsætter vort Land i Udlandets Omdømme.

Jeg har her gennem disse Ord bevæget mig paa Baner, man fra anden Side allerede har været inde paa, om Mulighederne for Samvirken. Tiden vil nu vise, om det ærede Medlem Hr. Rode faar Ret i, hvad han saa ofte har fremhævet som rimeligt: at Demokratiet atter samles paa en fælles Front. Det forekommer mig, at foreløbig er der et Omraade, hvor der nu kaldes paa Venstre, og hvor Venstre vil blive stillet paa en Prøve, det er i Valutaspørgsmaalet, som flere ærede Talere har beskæftiget sig med. Jeg haaber, man forstaar, at jeg af nærliggende Grunde ikke paa dette Stadium mener det rigtigt at komme ind paa Sagens Enkeltheder; men i dette Spørgsmaal er der jo ingen Tvivl om, at Arbejderne i By og paa Land har sammen med de smaa Jordbrugere og Haandværkere og handlende Interesse i, at vi nu faar en Løsning, der skaber stabile, sikrere Forhold end dem, vi har lidt under i de foregaaende Aar; og som man ved — det foreligger offentlig kendt —, er der jo skabt Grundlag for en saadan Løsning. Jeg haaber om faa Dage at kunne indlede Forhandlinger om denne Løsning her i dette høje Ting. Jeg har set, at Partiet Venstre, hvad der i høj Grad har glædet mig, allerede har noteret sin Sejr i denne Sag; thi har Venstre sejret, maa Venstres Medvirkning dog være sikker. Sejren er imidlertid ikke endelig, før de nødvendige Love er gennemført, de Love, der virkelig skal sikre og stabilisere Valutaen. Og til denne endelige Sejr for Venstre er det nødvendigt, at Venstre faar Medvirkning fra et Par Sider til, for at Sejren kan blive fuldendt. Jeg har i de første Ord, jeg udtalte, da Rigsdagen traadte sammen, efter at det nuværende Ministerium var dannet, kaldt paa alle til Samarbejde, og ganske særlig i Valutaspørgsmaalet kaldt til Samarbejde i vort Lands og vort Folks fælles Interesse. Denne Henvendelse vil blive gentaget, naar nu dette store vigtige Spørgsmaal foreligger til Løsning; og det vil saa vise sig, naar vi staar overfor Realiteten, hvor Villien til Arbejdet virke-